

ชื่อ พงษ์ยุทธ สีฟ้า
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2547

ชื่อเรื่อง ประชาสังคมท้องถิ่น (Local Civil Society)

วัตถุประสงค์

ปัญหาการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ที่รายรับไม่พอกับรายจ่ายทำให้เกิดภาวะหนี้สินแก่ชาวลาว ไชวนา เพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ดังกล่าว ได้มีองค์กรประชาชนที่รู้จักกันในนามเครือข่ายอินแปงซึ่งเข้ามา มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพได้เป็นผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการรวมกลุ่มของสมาชิกเครือข่ายอินแปงในการแก้ไขปัญหาการทำเกษตรกรรมและปัญหาหนี้สิน ว่ามีวิธีการอย่างไรจึงสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

ขั้นตอน / วิธีการดำเนินงาน

ใช้การสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มต่างๆ ในเครือข่ายอินแปง สมาชิกเครือข่ายอินแปง ผู้นำชุมชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดบาก และนักพัฒนาองค์กรเอกชนที่ทำงานในพื้นที่ ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2546 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2547

บทสรุป/ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การก่อตัวของกลุ่มสมาชิกเครือข่ายอินแปง เกิดจาก 2 ปัจจัยคือ
  - 1.1 เกิดจากประเด็นปัญหาการทำเกษตรกรรมที่รายรับไม่พอกับรายจ่ายก่อให้เกิดภาวะหนี้สินของคนในชุมชน
  - 1.2 การได้รับการสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานภาครัฐในการสร้างเวทีพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิก
2. การดำเนินงานของกลุ่มสมาชิกเครือข่ายอินแปง จะใช้แนวคิดในการผลิตแบบพอเพียง และพึ่งตนเอง จะเน้นที่การมีส่วนร่วม มีกิจกรรมที่ต่อเนื่องและมีความหลากหลาย มีการดำเนินงานเป็นเครือข่ายความร่วมมือ มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตรวจสอบได้ และการไม่เน้นระบบราชการในการบริหาร เป็นความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมของสมาชิก

3. ผลลัพธ์ของการรวมกลุ่มแก้ไขปัญหา คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ในปัญหา โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรภาครัฐ เกิดเป็นความต้องการและวิธีการจัดการกับปัญหาของชุมชน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการรวมกลุ่มองค์กรประชาชนที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพที่จะบริหารจัดการแก้ไขปัญหาในชุมชนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมจากประชาชนที่แท้จริง ทั้งนี้ก็ต้องได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

Abstract

Problems in agricultural operating occupation of people in Kutbak Sub-district, Kutbak District in Sakon-Nakhon are the insufficient income which makes the liabilities to these people. To revise and correct this area's poverty, Inpaeng Network, organization of people, has entered to play role in this occupational problem and achieved effective correction. This induced the researcher to study the aggregation of the members of Inpaeng Network and how they solved this problem. The study using questionnaires for interviewing the leaders of each group of Inpaeng Network, community leaders, Members of Sub-district Kutbak Administrative Organization and the Private Organization's Developers who worked in this local area between July 2003 and June 2004.

The results of this research can be summarized as follows:

1. The aggregation of the members of Inpaeng Network was created from (1) the insufficient income for expenses which makes the liabilities to these people, (2) the receiving of support from Private Development Organization and Government Organization in order to build the stages for members in order to exchange and share knowledge.
2. Members of Inpaeng Network's operation used sufficient and self-supportive producing concepts in order to emphasize participation, continuing and variable activities, corporative operating network, transparent, examinable and non-bureaucratic administration with the equivalent relationship of members.
3. The results of aggregation for problem solving was the learning of people about problems by support of Non-government Organization and Government Organization which formed the requirements and management method of community. This is the important beginning for aggregation of the strength of organization of people which has potential to manage their community's problem with efficiency and authentic participation of people by supplements of the involved private and government organizations.